

ביום ראשון (ט"ו בתמוז) התקיים ערב פרידה לרגל יציאתו של הרב אנגלמן לגמלאות, לאחר עשרות שנות הרבצת תורה בישיבה. בערב השתתפו בני משפחתו של הרב, צוות הישיבה, תלמידים ובוגרים רבים. אנו מביאים כאן את דברי חלק מהדוברים בערב.

דבר נציג התלמידים | איר דחר | שיעור ה'

הרב אנגלמן בשבילי הוא... מורה נבוכים. תרתי משמע. במשמעו האחד, כמובן, שיעורו השבועי של הרב במורה הנבוכים, ובמשמעו השני, שהרב היה לי כמורה כאשר הייתי אני מן הנבוכים.

שיעורים רבים לימד הרב במהלך השנים - בגמרא וברמב"ם, במהר"ל ובאחרונים. הרב פותח את שיעורו בהצגת הסוגיה תחילה, בניסוח "סוגיה טובה, יפה, כמו כל התורה כולה". דרכו של הרב לתאר סוגיה, גם היא בבחינת שיחת תלמידי חכמים הצריכה לימוד, שכן הכל יודעים שהרב בוחר את מילותיו בקפידה. לא הרי "דבר יפה" כ"דבר טוב", ולא הרי "יהודי חשוב" כ"יהודי מצוי".

אחר כך יקרא הרב מן הגמרא במתינות, כמונה מעות. כשיסיים הרב לקרוא, יחל להעמיד את החולקים זה לעומת זה, ויגדיר בדייקנות את דעות התנאים, את אוקימתת האמוראים, ואת מחלוקות הראשונים והאחרונים, ולא ישאיר הרב דעה אחת שלא הגדיר היטב ביחס לחברותיה, ונמצא מעמיד את כל גדולי ישראל איש על מחנהו ואיש על דגלו, שידע הרב שמחלוקתם מחלוקת לשם שמיים היא, עד שבסוף השיעור נעשית הסוגיה לפני התלמידים כשולחן הערוך. ואם מצא הרב שנפרץ עוד פרץ, יהיה גודר אותו בחכמת החוקרים בני זמננו - ותלמידיו מכירים את ר' שאול ליברמן ור' נחום אפשטיין ואת חותנו ר' יונה פרנקל. וישבץ הרב בשיעוריו גם חכמה יוונית, כאומר לך "שמע האמת ממי שאמרה". וגם סוגיות של ענייני דיומא הרב בוחן בשום שכל ובסברה ישרה, ומקשה ומתרגז ומחלק - שחיי עולם נטע בתוכנו.

ואף תרבות והוויות העולם יש באמתחתו, ואם רואה הרב תלמיד תמה על כך, מיד מביט בו בחיוך כאומר לו, וכי סבור אתה שתלמידי חכמים אינם יכולים להנות ממוזיקה טובה ומיין טוב? וכי אין ראוי שידעו צעדי ריקוד לכרכר ולפזז בהם לפני ה' במחולות? וכי אינם יכולים לצלם תמונות יפות של נוי שחקק הבורא בעולמו? והלא תורתנו תורת-חיים היא.

ובכל-עת מרחף בדאייה מעל ראשו של הרב הנשר הגדול, הרמב"ם, משה ואהרן. לא רק תורה מבקש הרב מפיו של הרמב"ם, אלא גם חכמה ומידות טובות וסדר טוב. ניצוץ שבעיני הרב שעה שהוא מדבר נכבדות ברמב"ם נדבק בכך, ומבקש גם אתה להכיר את הרמב"ם ולשתות ממעינו.

כבר אמרתי, שהיה לי הרב אנגלמן כמורה נבוכים בשעה שאני הייתי מן הנבוכים. תחילה נבוך הייתי בשבו"שים. מכתת רגליי בין בתי מדרשות ושואל אימתי אמצא מקום שלי חפץ. הגעתי למעלות. בבוקר ובצהריים, שיעורים של הרב ויצמן והרב וינר, ודבריהם מאירים כחמה. והנה מאוחר בלילה, אמרו לי התלמידים להיכנס ל"מדברים אמונה", נכנסתי, וראיתי יהודי מדבר אמונה. פרקו נאה וזקנו כלל אינו מגדל, והוא יושב על יד השולחן ומדבר דברים אחרים לגמרי מאלו ששמעתי מפי הרבנים בבוקר. בדקתי שלא נעשתה בי קפיצת הדרך ושעודני במעלות - האם בית מדרש אחד הוא בו יושבים כל אותם רבנים שפגשתי היום, שונים זה מזה, ומנעימים זה לזה בהלכה? אותה שעה אמרתי לעצמי כי בבית מדרש זה, בו דרים כל אלו בכפיפה אחת, מבקש גם אני הקטן לישב עמם.

וכשהתחלתי את לימודי בישיבה, נמצאתי לא אחת נבוך ומבלבל נוכח עומקה ורוחבה של התורה החדשה, והייתי מגיע לחדרו של הרב, שאלה בידי, ואני פורט אותה. והרב שומע ומתבונן בי עד שאסיים, ואז עונה לי בנחת "מה שאתה שואל אלו למעשה שתי שאלות", ומתחיל לנסח מחדש ובדייקנות את עיקרי שאלתי, ממש כפי שעושה בלימוד, להבדיל. לעתים הייתי בא עם שאלה בידי, ויותר משהשאלה הסעירה את מחשבתי, היא העיקה על לבי - והרב תמיד הרגיש בכך מבלי שאמרת, בא ליישב קושיה ונמצא משיב נפש. פעם אחת, בעודי חייל בצבא, הטרידוני כמה שאלות ולא נתנו לי מנוח. מיד ידעתי, טלפון לרב. עוד קודם שסיימתי את דבריי, ידע הרב בדיוק לירד לסוף דעתי, והשיב במתינות על כל שאלתי. גם על מה שפירשתי בשאלתי, גם על מה ששאלתי ברמז, ואף על מה שבסוד. גם מה שלא ידעתי לקרוא לו בשם, הרב ראהו מציץ מן החרכים, והתייחס אלינו. כששאלתי את הרב כיצד ידע בדיוק מה הייתה כוונתי, ענה לי "אתה יהודי ברור".

כשסיימנו שיעור ב', סיכם הרב את תקופת הלימוד המשותפת עמנו במילים "היה לי מאוד כיף". מתוך המאגר הידוע של טוב, יפה ומצוין, בחר הרב דווקא ב"כיף". הרב, בהחלט היה מאוד כיף, וטוב, ויפה ומצוין.

"שאי סביב עיניך וראי, כולם נקבצו באו לך", כמה משמח שיש הזדמנות לומר תודה אמיתית מקרב הלב, ולהוקיר גם את המובן מאליו. נאחל לרב מכל התלמידים אורך ימים ושנות חיים בטוב ובנעימים, כמובן, רפואה שלמה לרב ישי בתוך שאר חולי ישראל, שהרב ימשיך להוסיף להגדיל תורה ולהאדירה, ושנמשיך אנחנו עת לזכות ולקבל הרבה ממנה בע"ה.

פינת הילדים

חולים כלאוה הכא...

3. מה ההבדל בין מלכי (או מפקדי) אומות העולם למנהיגי ישראל?

2. האם צלפחד אחרים בחטאו?

1. מילה נרדפת ל"קנאה"?

חיינות (לאחר מציאה לה)

מאבאמא

"כל העיוותים ניתנים לתיקון בזכות עומק קדושתה של כנסת ישראל, הנאמנה לעולם לזהותה. הנשים הצדקניות הן הערבות לקדושה זו, והן מתגלות מחדש בכל שעת משבר בדרכנו אל הגאולה"

(הרב יהודה ליאון אשכנזי, מניטו על הפסוק "כן בנות צלפחד דברת")

